

rahwas jo ka sai sedda maggusat hinga-toito
katsuda ning ka jo piisut liggimenne selle igga-
wesse ello-hallika jure sai astuda. Kaddrina
õppetaja Staal olli ka esimenne, kes Marah-
wale ühhe jutluse ramato walmistas, siis ta ei
selleltanud seal sees mitte keik pühapäwased
Ewangeliiumid ärra, waid agga kolmaino Sum-
mala kuendama pühapäwaks sadik. Üht täit
jutluse ramato, kus keik pühapäwased Ewange-
liiumid ollid ärraselletud, panni Tallinna Ma-
kiriko õppetaja Simmo Blankenhagen üles, kes
jo 1617 aastal õppetaja olli. — 1632 aastal
panni Karrola õppetaja Riia-maal, Joakim Rosi-
nius, Tartu-kele murde peäl esimest Katoliku-
muse ja Ewangeliiumi ramato üles, mis Riia
linna sai trükkid pandud. — 1638 aastal olli jo
Suppertend Gaatsa surnud, ja temma assemel
sai 1639 aastal Magister (se on ühhe targaste
kolitud ja õppetud mehhe au-nimmi) Thering Ges-
tima piiskobiks seatud. Sesamma wagga mees
kandis wagga truiste ja tüddimatta meie kiriko-
asjade eest hoolt; temma käis wagga saggedaste
Ma-kirikud katsumas ja kutsus saggedaminne kui
üks kord aastas keik kiriko-õppetajad kokko; tem-
ma sowis ka wagga, et jo sel aial pididi Piibli-ramat
sama Ma-kele peäle ülespandud, agga siiski se ei
lainud weel temmale sel aial korda, waid meie

armas Marahwas pididi weel kannatama, kunni
Summal neile sedda kallist armo-andi kätte andis.

Kui ma ennest sedda Rootsi kuningast, Kustaw
Adolw, wagga temma kindla usso pärrast kiitsin,
siis woite kü arwada, et mul seks õigust olli, kui
ma teile ütlen, et ta 30 aastaid ühtepuhko meie
Eutterusse ristis-usso pärrast omma sõa-wäe-hulga-
dega olli woitlemas, et temma wast 1648 aastal
omma waenlastega sai rahho tehha, Rootsi rigi
auuks ja meie usso kassuks. Temma olli ka kiriko-
õppetajatte seadussed ja õigused lastnud üles pan-
na, mis temma järrele-tulleja troni peäle, kuninga
praua Kristina, 1650 aastal ueste kindlaste kiinitas.
Sel aial, 1655 aastal, said ka kiriko-õppetajatte
kohto-maksud kiinitud, mis agga praego sadda
kord wähem on, kui enne ollid, sest Rootsi
seadusse järrel pididi perremehhe eest, kes surri, üks
harg ja perrenaese eest üks lehm hawa-rahha assemel
sama makstud, sepärrast se on wagga halle kuulda,
kui üks ja teine praego wasto panneb, monned kop-
pikad hawa-rahha õppetajale maksta, et sesuggusel,
kes selle wasto panneb, kü rublad on, kõrtsi wia ning
omma ihho ja hinga terwist sellega rikkuda. Oh et
minna woiksin kustutamatta kirjaga keige nende
innimeste süddame siise, kes meie armsa Marahwa
seast lia-jomist armastawad, et ma woiksin kustuta-
matta kirjaga apostli Paulusse sanno nende süddame